

CODICIS
MEDICAMENTARII
FORMULÆ.

SECTIO PRIMA.

*Præparationes Medicamentorum simplicium,
et cautelæ pharmaceuticæ.*

DELECTUS, EXSICCATIO, ASSERVATIO ET RENOVATIO, PURGATIO ET
MUNDATIO, DISPOSITIO ET APTATIO, IN PULVEREM RESOLUTIO.

UT medicamenta simplicia ad usum medicum apta sint, sincera, integra, et optimæ notæ ea sibi comparare debet Pharmacopœus, ita ut characteri quæque suo plenè respondeant.

Quorum quidem, in vulgò venalibus, delectus fiet certior propriis notis, quas in Materiâ medicâ, quantum licuit, indicavimus, et quæ præsertim usu et rerum peritiâ unicuique melius innotescunt.

Quod autem ea spectat quorum virtus pendet ex colligendi opportunitate, exsiccandi ratione, modo asservandi, aliisque cautelis, quâ curâ istud Pharmacopœi munus adimpleri debeat, sequentibus exponere summatim volumus.

DELECTUS ET COLLECTIO.

Tempus colligendis opportunum plantis, aut plantarum partibus, undè medicamina parari solent, pro singulis non mediocriter differt.

Quænam generalius admittendæ sint cautelæ, hic afferre sufficiat; si quæ verò singulariter observandæ sunt, eas Pharmacopœorum doctrinæ et sedulitati permittimus; quarum notitia ex scriptis pharmacologicis haberi potest.

1°. *Radices* vulgò vere et autumno colligi solent. Quædam tamen exceptione aliquâ indigent, pro vegetationis vario progressu et periodis. Sic quarum vitæ periodus est anni unius aut alterius, generatim autumno leguntur; quarum vita diuturnior, vere. At quæcumque fuerit temporum opportunitas, omnium istud ferè commune est ut integræ, flexiles, plenæ et succidæ eligantur; nec intus lignæ rigiditate solidescant, quod plerumquè accidit aut annosis aut provectoribus.

Sunt quædam tamen quæ tunc tantum effodiri debent, cum lignæ pars solidior evasit, quales illæ sunt quarum tantummodò cortex in usu medico est. Hujus censûs sunt *Potentillæ*, vulgò *Quinquesoli*, *Cynoglossi* et *Arctii Lappæ* seu *Bardanæ* radices, etc. . . . . Istæ scilicet tunc tantum accipiendæ sunt, cum ea corticis soliditas et crassities est, ut facilè à lignæ parte separari valeat.

2°. *Caules et folia*, in omnibus propemodum, tantum non explicatis floribus, foliis autem plenè expansis, siccâ tempestate, non diù post ortum solis, rore exhausto, decerpuntur; *turiones* et *gemmae* primo vere, ante folia explicata.

3°. *Cortices* quo tempore detrahere præstet, non adeò facile definiri potest. Id tamèn pro constanti haberi debet, nec ab annosioribus petendos esse, aut arboribus, aut arborum ramis; neque eos justo crassiores, neque quorum extima superficies à vegetantis vità nimum aliena sit; neque morbo exesos legi debere. Autumno autem è fructibus, adultà verò hyeme aut instante vere, ex arboribus deglubendi sunt.

4°. *Ligna*, antequàm explicentur gemmæ, aut etiam post deciduam frondem, excidenda. Sana et integra, nec à vetustioribus petenda sunt arboribus, demptisque cortice, libro et alburno, asservanda.

5°. *Flores* ut plurimum leguntur nondùm plenè evoluti; quidam adhucdùm clausi, calyce vix dehiscente; sic *Rosa* illa, quam *Provincensem* dicunt, ruberrima. Comæ autem florum, dùm explicari flos incipit, decerpendæ. Quarumdam tamen alia admodùm virtus est prout ante explicatum florem, aut eo jam ferè emarcescente colliguntur. Sic *Erythræa centaurium*, ubi emarcuère flores, potentiore amaritiæ pollet, et vi febrifugâ, ut credunt, certiori.

6°. *Fructus*, si recentibus utendum sit, maturi, pleni, succidi, excipiendi sunt; si exsiccandi, maturescentes, nec plenè maturi, et siccâ tempestate detrahendi.

Eximuntur quoque de quibusdam fructibus extimi cortices, ut de *Citreis*, *Aurantiis dulcibus* aut *amaris*, *limonibus*, etc. Verùm, ut eorum summa tantùm cuticula, quam *flavedinem* dicunt, usu requiritur, ista ope cultelli eximi debet curiosiùs, intactâ, quæ subjacet, albâ corticis parte.

7°. *Semina omnia*, ea præcipuè quæ dicuntur *emulsiva*,

fructu pleno, perfecto, integro, absolutâ maturitate, desumi debent.

8°. *Fungi*, *Boleti igniarii*, qui venales asportantur, eligantur flexiles, qui compressi cedant molliter, lentè resiliant, nec facilè distracti lacerentur.

EXSICCATIO.

Quidquid *exoticorum* est et inter exterâs merces asportatur, mundari primùm, deindè in ritè clausis debet recondi vasis, et in siccissimo reponi.

Indigena verò ut conserventur, si quæ exsiccanda sunt, non uno modo, pro singulorum naturâ, ad siccitatem perducenda.

1°. *Herbæ maximè succidæ* siccæ fiunt hæcce industriâ: scilicet, excisâ omninò exemptâque radice, suprâ cancellos telâ cannabinâ instructos reponuntur, in aprico, sole sub ardente, vel in calidario, calore ad gr. primò 20 (25) temperato, dein ad 36 (45), sensim incremente; atque sæpiùs invertuntur et convertuntur, ut nova subindè superficies in ambitum vaporet.

2°. *Minus succidæ* minori caloris gradu indigent ut siccæ habeantur.

3°. *Caules*, *summitates floridæ*, in quibus parca admodum est humiditas, quales sunt *Hyssopi*, *Galii*, *Erythrææ centaurii*, etc., in umbrâ siccantur, in fasciculos minores divisa; sicca deindè, chartis involuta servantur.

4°. *Flores*, *caulibus exemptis*, æquè sub umbrâ, lentius

quidem, si magis exsuccii, celerius semper, si proprio humore turgidiores sint, desiccantur.

Rosarum, *Dianthique* petala, abscissis unguiculis siccanda; *Violarum* autem arte peculiari à quibusdam parantur; scilicet, demptis calycibus staminibusque, supra telas sparsa suspenduntur. Affunditur imbris in modum fervens aqua, quæ primò colore viridi infecta diffluit. Quod iterum si fiat, virescet adhuc aqua, sed pallidius. Si demum tertium affusa tantillum cærulescat, cessandum; atque illicò ut cæteri flores *Viola* desiccanda est. Sic servatur intemeratus floris color, cum minimà ipsius odoris jacturâ.

Hæc methodo parati, præ cæteris, isti flores probandæ liquorum aut acidæ aut alkaline naturæ inservire possunt. At multis ad usus medicos satis esse videtur, si eosdem in calidario, calycibus, ut dictum est, staminibusque demptis, duplici chartæ insertos, sub calore 30° R. (37,5^o) exsiccaverint, pyxidibus deinde recondendos, ut color maneat integer.

5°. *Semina* quæ emulsionibus parandis apta sunt, et quæ farinâ abundant, et alia quæcumque, cancellis telæ cannabinâ instructis imposita, in horreis, aère liberiùs interfluente, vel in calidariis mediocriter tepentibus exponuntur; et subindè sedulo invertenda sunt, ut superficies aëri nova sæpiùs objiciatur.

6°. *Fructus pulposi*, *Ficus*, v. g., et *Pruna*, et qui *Cynorrhodon* vocantur *Rosæ caninæ fructus*, nunquam ita exsiccati sunt, ut penitus arescant. Scilicet eximendus tantum superfluous humor; quod sit dum calore prius moderato tepescunt, dein, crescente paulatim, incalescunt,

idque non unâ vice, sed pluries, donec in eam molliem devenerint quam ipsis conservandis aptam cognoscimus.

7°. *Radices*, et quæ *fibrosæ* sunt, et quæ *lignæ*, facile exsiccantur, si fasciculatim in calidario funicularum ope suspendantur.

Tuberosæ, quæ molliores sunt, quales aut *Solani tuberosi*, aut *Bryoniae*, etc., in taleolas tenuiores dissectæ, trajectæ filo, monilis in modum, in calidario suspensæ exarescant.

Si quas servare præstet humore naturali turgidiores, quales sunt quibus siccatis exigua, recentibus multa virtus inest, ut *Armoraciæ*, *Iridis*, *Ari*, *Bryoniae*, *Scillæque* ipsius, etc., opportunâ tempestate collectæ, sabulo sicco reconditæ servantur.

8°. Quod *Bulborum* est, et eorum omnium quæ *squamis coagmentantur*, ut sunt *Scillæ bulbi*, etc., cuncta curari debent hocce modo: nimirum separatis et excussis tunicis quibus vestiuntur exteriora bulbi, excusso quoque scapo medio, squamæ, neglectis iis quæ meditullio propiores, molliores et albidiores sunt, cæteræ separatim eximuntur, et quatenus earum fibrillæ producuntur in longitudinem, in minutissimas dividuntur lacinias, sicque filo trajectæ appenduntur in calidario, donec penitus aridæ fiant.

9°. *Ramusculi*, *cauliculi*, *cortices*, *lignæ* æquè in calidario siccantur, itâ divisa, ut parva cum sit eorum moles, superficies tamen quàm maxima aëri exhibeatur.

10°. Quæcumque ex *animalibus* desumuntur eâdem exsiccati debent curâ, quâ plantæ et radices, habitâ tamen ratione indolis singulorum diversæ.

Cantharides sparsim, non acervatim, supra telas cancellosque dispositæ, in horreis aëre perflatis siccandæ sunt. *Viperæ*, detractâ cute, capite intestinisque exemptis, suspensæ sigillatim, leni tepore sensim exsiccari debent.

ASSERVATIO ET RENOVATIO.

Exsiccata, quæcumque sint, includenda sunt in capsis, aut vasis, in quæ luminis non detur accessus, et siccissimo in loco reponenda, atque ita recondenda, ut nec ad ipsa pulvisculi advolitent, nec insecta permeare possint. Quibus inest aliquid fragrans aut volatile, et ea præsertim quæ humorem in se ex atmosphæram contrahere solent, in vasis servari debent diligentius obturatis. Inspicere quoque sæpius ipsa convenit, ut si quid temporis injuriâ vitii susceperint, id possit aut præcaveri, aut excludi celerius. Quorum virtus tractu temporis infirmatur, diù servari non debent; quæ verò indigena sunt, quotannis colligi et siccari, rejectis omnibus quæ præter annum inveteraverunt.

PURGATIO ET MUNDATIO.

Medicamenta simplicia non pauca à variis sordibus aut heterogeneis admixtis purgari et mundari indigent. Talia sunt imprimis *adipes*, *gummi-resinæ*, *opium*, *mel*, *sulfur sublimatum* quod acido nunquamnon remixtum est, nisi eluatur.

1°. *Adipes*. Adeps colore, odore, densitate diversus est, et variè consistit pro animalis è quo desumitur genere aut specie et pro naturâ partis de qua detractus est. Melior est, si ex fortibus, vividis et sanis animalibus habeatur; suillus, seu porcinus, quem vulgò gallico idiomate *sain-doux*, latino *arvinam*, et vulgari, sed minùs convenienti nomine, *axungiam* vocitamus, imprimis apud nos in usu est. Asservari debet in faventinis clavis, et in frigidiore loco repositis. Id præcipuè curandum est, ut omni, quantum fieri potest, humore careat; quod efficitur, si balnei maris calore fusus expurgetur.

Ubi vel minimùm rancescere percipitur, tunc ipsum à pharmacopoliis omninò facessere convenit.

Rj. Adipis cujusvis recentis. . . . . *quantum opus est.*

Crassioribus fibris et venulis exemptis, concisus minutim, sub aquâ purissimâ et frigidâ manibus pressus subactusque mollescat adeps.

Coque dein cum sufficienti quantitate aquæ, donec totus liquescat; quo facto, aquam simul et liquefactum adipem cola per linteum densum; frigefactum, densatum, et supernatantem adipem separa.

Liquetur denuò balneo maris, et ubi expurgatus fuerit, concretusque evaserit, ipsum exime, et serva ad usum.

Eodem modo parantur,

Sevum ovillum;

Medulla bovina;

Et aliæ Medullæ.

2°. *Gummi-Resinæ*, sepositis majoribus purioribusque

lacrymis si quæ siccissimæ sint, totæ si molliores fuerint impurioreque, pari quantitate alcoholis dilutioris (seu 12^d, aut 22^d B) emolliuntur, per linteum exprimendo percolantur, et vaporando in pristinam siccitatem reducuntur. *Gummi ammoniacum*, hoc paratum modo, adhibetur facilius ad unguenta conficienda; quod si in pulverem, ut vulgò præscribitur, tritum conjiceretur, faciliè in grumos concrederet, nec æqualiter satis toti massæ commisce- retur.

3°. *Opium*, duplâ aquæ quantitate emollitum et eâdem methòdo percolatum, denique vaporando inspissatum, et pro variis usibus, modò molle, modò ad duritiem usque addensatum, servatur purum et vocatur *Laudanum* seu *Opium expurgatum*.

4°. *Mel* quoque, si impurius videatur, igne supposito calefactum, ubi primùm calore intumuerit, aquâ frigidâ pauxillâ injectâ detumescet; spumâ deindè abjectâ, colatum, frigefactum, addito aquæ calentis quantum sufficit ut ad debitam spissitudinem redeat (quod quartam scilicet Mellis ipsius partem non excedet), servabitur purum, et ad usus pharmaceuticos aptius; et dicitur *Mel despumatum*.

5°. *Sulphur sublimatum*, quod *flores sulphuris* dicere solent, semper aliquâ acidi sulphurici portiunculâ inficitur. *Aquâ ergo bulliente* ipsum diluere, percolare, atque affusâ insuper tandiù eluere convenit, donec in aquâ diffluente cartha cærulea, tincta præcipuè ope Crotonis tinctorii (*Tournesol*), nullum acidi vestigium superesse indicaverit.

6°. *Terebinthina* etiam magnâ parte olei volatilii quo

feta est, ignis ope, aquâ mediante, spoliari solet sequenti modo, et tunc dicitur *Terebinthina cocta* :

R. Terebinthinæ. . . . . *quantum volueris.*

Conjiciatur in aquæ bullientis sufficienti quantitate, triplâ circiter : protrahatur ebullitio donec terebinthina in aquam frigidiorē projecta, in mollitiem plasticam solidescat; ex quâ tunc globuli formantur pondere decigrammatum trium, seu granorum sex, sub aquâ frigidâ servandi.

Simili arte Resinæ omnes liquidiores, fragrantiores et aciores dulcescere et solidescere possunt.

DISPOSITIO ET PRÆPARATIO AD USUS MEDICOS.

CORTICIS DAPHNES GNIDII AUT MEZERÆI PRÆPARATIO.

R. Ramorum Daphnes Gnidii. . . . . *quantum opus est.*

Macerentur in aquâ vel aceto donec facilè cortex à ligno separari possit. Dividatur deindè cortex in segmenta variâ magnitudinis ritè exsiccanda, dein asservanda in usum.

SPONGIÆ PRÆPARATÆ.

(*Spongia usitatissima.*)

Sæpè ad *dilatanda ulcera* spongiis utuntur Chirurgi. Verùm ut effectum præstent requisitum, convenienter antè præparandæ sunt, maximèque omnis humor ab iis excludendus. Duplici modo hæc conditio vulgò obtineri solet; is verò præstare videtur modus quo in præparandâ spongiâ cera non adhibetur.

SPONGIA PRÆPARATA CEM CERA.

R̄. Spongiæ contextûs tenuis (*eponges fines*), exsiccata, perfectè elota et alienis omnibus repurgata.

In ceram flavam igne liquatam immerge, et interpositas stanneis duobus laminis, in aquâ bulliente calefactis, ut cera facilius à spongiis excludatur, prælo subijce; fortiter exprime; frigiditas exime.

SPONGIARUM ABSQUE CERA PRÆPARATIO.

R̄. Spongiæ contextûs tenuis puras et lotas :

Humidas adhuc funiculis circumductis constringe fortiter, gyris funiculi ita contiguas, ut nullus intersit spongiæ exitus, omnisque ipsa contegatur eodem ferè modo quo Tabaci foliorum cylindri solent; nodoque utrimquè funiculus teneatur faciliè solubili.

His ita dispositis exsiccanda est probè spongia, et in loco siccissimo asservanda.

Spongia sic præparata, soluto ubi requiritur funiculo, forcipe aut cultello acutiori exsecari valet, et in omnes duci acuique formas.

IN PULVEREM RESOLUTIO.

Pulveres ex quibuslibet materiis desumantur non eodem modo parandi sunt. Materiæ aliæ terendæ, aliæ contundendæ sunt; multæ suprâ porphyriten levigandæ; quædam etiam præcipitatione chymicâ parandæ, de quibus suo habebitur loco.

Quo quævis materia paranda sit modo, ipsa cujusque et natura et status indigitant.

Sæpius ut in pulverem corpora ritè resolvantur, præviâ aliquâ operatione disponenda sunt; sic radices et ligna, modò in taleolas exilissimas resecanda sunt; modò limâ, radulâ aut scobinâ sunt abradenda. At quocumque hunc ad finem aptentur modo, nullus benè parabitur pulvis, si ex iis cautelis quas vel materiæ natura requirit, vel artis præcepta legitimè indicant, aliquid aut oscitanter admittatur, aut omittatur negligenter.

A quibusdam autem medicamentis, dùm teruntur, cavendum est ne, aut quod in iis tenuissimum et efficacius est disperdatur, aut acriores pulvisculi, oculis, gutturi, faciei, manibus varia minitentur incommoda. Quod ex *Ipecacuanhâ, Euphorbio, Cantharidibus, mineralibusque quibusdam materiis* maximè metuendum est. Eas idcirco, dùm in mortariis teruntur, cohibere necesse est alutâ laxiori, cujus summa pars ad pistillum adnectitur, ima circâ mortarii oras vinculo aptanda est strictiori. Incernicula quoque ipsa similiter contegi debent, dùm manibus hinc indè versantur, ut iidem pulveres per textus sericeos setaceosve subtiliores exigantur.

Cæterùm id præcipuè notandum est, numquàm magnâ copiâ parandos esse pulveres, etiam ex iis medicaminibus quæ hâc formâ frequentius usurpantur. Omnia medicamina quæcumque sint, paucis inter mineralia præsertim exceptis, integra multò tutiùs asservantur. Neque ea certè quæ volatilia sunt et fragrantia, aut subtilioris efficacix, aut quæ faciliùs humescunt, magnâ copiâ sub pulveris formâ paranda sunt. Sic neque *Ipecacuanhæ*, neque

Rhei, neque Kinæ diù pulveres benè asservantur, etiamsi vasa ritè occlusa sint; istis scilicet frequentius adapertis magnum virtutis suæ patiuntur detrimentum. Eamdem ob causam ritè parati pulveres in vasis perfectè clausis asservandi sunt.

Colorem etiam, non prætereundum intemerati pulveris indicium, cum præsertim ex herbis paratur, purum servabunt, si pulveres in vasis contineantur luci imperviis; quæ si vitrea sint, extùs glutinatâ chartâ undique obtegenda sunt.

Quod autem incernicula attinet quibus, pro textûs densitate variâ, plûs minûsve subtiles pulveres secerni solent, alia quidem setaceo textu crassioribus, alia sericeo subtilioribus aptiora conficiuntur. Verùntamen ad quædam certè meliùs, nisi pretium obstaret, telæ ex filis argenteis contextæ adhiberentur. Mortaria quoque ipsa, pro naturâ aut duritie materiei terendæ, varia esse debent; ferrea, marmorea, vitrea, etc. Pistillis etiam aut ligneis aut ferreis, aut vitreis, etc.

Tritus ubi primâ vice per incerniculum tenuior secretus est pulvis; atque ubi deindè crassior qui restitit denuò tritus, novam subtilioris pulveris suppeditavit copiam; omnes sic ex eodem medicamine singulis vicibus parati pulveres commiscendi sunt, ut totius substantiæ virtus omnis, per totam parati pulveris massam æqualiter disperliatur.

1. PULVIS DE RADICE ALTHEÆ.

(*Althea officinalis.*)

Rj. Radicis althææ electæ, cuticulâ excussâ siccate, et in taleolas tenues sectæ. . . . . quantum opus est.

Contunde in mortario ferreo, et fiat, secundum artem, pulvis tenuissimus, à parte fibrosâ per incerniculum ritè separandus.

Simili modo parantur pulveres :

de radice Glycyrrhizæ,
et aliis radicibus.

2. PULVIS DE RADICE JALAPÆ.

(*Convolvulus Jalapa.*)

Rj. Radicis Jalapæ electæ in frustula divisæ et exsiccatae.
..... *quantum opus est.*

Contundatur in mortario ferreo, ut fiat, secundum artem, pulvis tenuissimus, nullâ ferè parte residuâ.

Simili modo parari possunt pulveres de radicibus :

Rhei (*Rheum palmatum*);
Gentianæ (*Gentiana lutea*);
Helenii (*Inula Helenium*);
et aliis.

3. PULVIS DE RADICE IPECACUANHÆ.

(*Cephælis emetica.*)

Rj. Radicis Ipecacuanhæ electæ et mundatæ. . . . .
..... *quantum opus est.*

Tere primùm leviter in mortario ferreo usque dum pars exterior et resinosa radicis à parte lignea intimâ, seu medullio separetur; hanc partem ligneam rejice, dein pars exterior resinosa denuò teratur et fiat, secundum artem, pulvis tenuissimus.

4. PULVIS DE CORTICE KINÆ KINÆ.

(Cinchona condaminea.)

R̄. Corticis Kinæ Kinæ cinereæ electi. *quantum opus est.*
 Contunde initio leviter in mortario ferreo, pulvisque primum sic acceptus rejiciatur ut inutilis: quo facto contundendo pergas donec cortex probe contritus in subtilissimum pollen ferè omnis sit resolutus.

Simili arte parantur pulveres:

de aliis corticibus Kinæ officinalibus,
 de cortice Cascarillæ (*Croton Cascarilla*), etc.

5. PULVIS DE CORTICE CINNAMOMI.

(Laurus Cinnamomum.)

R̄. Corticis Cinnamomi electi. . . . *quantum opus est.*
 Contunde in mortario ferreo, et fiat, secundum artem, pulvis tenuissimus.

Similiter parantur pulveres è corticibus:

Cassie lignæ (*Laurus cassia*);
 Winteræ aromaticæ.

6. PULVIS DE LIGNO GUAYACI.

(Guayacum officinale.)

R̄. Ligni Guayaci electi et in scobem redacti. . . . .
 . . . . . *quantum opus est.*
 Contunde in mortario ferreo et fiat, secundum artem, pulvis tenuissimus.

Simili modo parantur pulveres de lignis :

Aloës (*Aloëxylum verum*);
Santali citrini (*Santalum album*);
Santali rubri (*Pterocarpus Santalinus*);
Sassafras (*Laurus sassafras*).

7. PULVIS E PLANTARUM FOLIIS.

R. Foliorum siccatorum cujuslibet herbæ, caulibus ab-
jectis . . . . . *quantum opus est.*

Contunde in mortario ferreo ut fiat, secundum artem,
pulvis tenuissimus, à parte fibrosâ accuratè separandus.

8. PULVIS E RADICIBUS ORCHIDIS SALEP DICTUS.

R. Bulborum Orchidis orientalium, quales venales vulgò
prostant . . . . . *quantum opus est.*

Aquâ tepidâ ipsos abluè, citòque exsicca.

Contunde in mortario ferreo, pulveremque, qui primus
abscedit, ope incerniculi abjice; perge deindè usque contun-
dendo et pulverem per sericeum incerniculum trajice, qui
erit pulvis salep.

Simili modo parabilis est :

Farina ex Orizâ, quæ tamen, antequàm teri possit,
modicè humescere debet; alioquin elasticè dis-
siliens, ictibus pistilli sese usquè subduceret.

9. PULVIS DE VANILLÆ FRUCTIBUS.

(Vanilla.)

R̄. Fructuum Vanillæ electorum. . . *quantum opus est.*
 Sacchari purissimi et siccissimi. . . . . *duplum.*

Fructus forcibus in minutissimas concide particulas, saccharoque commixtos tere in mortario ferreo, donec in tenuissimum pulverem sint redacti; per sericeum incerniculum trajice; crassiorem qui restitit pulvis tere denuo, donec ita subtilis evaserit, ut omnis omnino per sericeum transeat.

Serva in vase accuratè clauso.

10. PULVIS DE CANTHARIDIBUS.

(Litta vesicatoria.)

R̄. Cantharidum electarum et siccatarum. . . . .
 . . . . . *quantum opus est.*

Contundè in mortario ferreo, alutà cautè oblecto, et fiat, secundùm artem, pulvis per setaceum incerniculum aut per sericeum, pro requisitâ pulveris tenuitate trajiciendum.

11. GUMMI TRAGACANTHÆ IN PULVEREM RESOLUTIO.

R̄. Gummi tragacanthæ quàm siccissimi. . . . .
 . . . . . *quantum opus est.*

Teratur primò leviter in mortario ferreo calefacto; pulveremque qui primus abscedit rejice. Dein usque terendo perge et per-incerniculum sericeum trajice.

12. PULVERES MEDIANTE GUMMI TRAGACANTHÆ FACILIS CONTERENDI.

PULVIS È COLOCYNTHIDE.

(Cucumis Colocynthis.)

Colocynthis aliquandò, ut facilè conteratur, gummi

tragacanthæ ita consocianda est, ut, iis siccatis simul, siccus, tenax, et membranaceus Colocynthidis textus, pistillo ægrè admodum dividendus, fragilitatis gummi particeps tritu demùm facilis evadat, dum ipsius simul hac ipsa methodo acrimonia retunditur; quod fiet facillimè sequenti modo.

R. Parenchymatis sicci Colocynthidis albæ. partes 8.

Gummi tragacanthæ. . . . . 1.

Sufficienti aquæ quantitate intumescens gummi in mucaginem solvatur spissiolem, et cum parenchymate Colocynthidis in mortario pistilli ope misceatur, ut fiat massa in tabellas seu pastillos facillè dividenda, probè exsiccanda, et postmodum pro necessitate terenda in pulverem tenuissimum, per sericeum incerniculum trajiciendum.

Non alius erat usus trochiscorum quos vocabant *Alhandal*, qui operiosiori, sed non utiliori methodo parabantur.

Simili arte in pulverum teri possunt :

Agaricus albus, (*Boletus Laricis*);

Viperarum caro, (*Coluber vipera*);

Et alia quorum textus pistillo difficiliùs dividi potest.

15. RESINARUM IN PULVEREM RESOLUTIO.

Resinas in pulverem resolvunt terendo in mortario ferreo, vitreo, marmoreove. Quidam inum pistillum, fundumque mortarii aliquantulum oleo inungunt, ne resina ipsis adhæreat tenaciùs; verùm hâc in re periculum est ne oleum ipsum in resinam cedens, huic cohæreat ac brevi rances-

cat. Expedi igitur ut detergatur cautè quod nimium est; aut potiùs ab hâc methodo abstinendum. Cæterùm, ut hæc præcaveantur incommoda, præstat hanc præparationem fieri tempore frigido.

Simili arte, sed oleo nequaquàm adhibito, parari possunt:

Pulveres de Gummi-Resinis ferè omnibus, saltèm siccioribus.

14. CAMPHORÆ IN PULVEREM RESOLUTIO.

R̄. Camphoræ puræ..... *quantùm volueris.*
Conjice in mortarium marmoreum aut vitreum; instilla aliquantulum alcoolis purissimi, et tere leviter admodum.

15. PULVIS E CONCREMENTIS, vulgò LAPIDIBUS CANCRORUM.

(*Astacus fluviatilis.*)

R̄. Lapidum Cancrorum..... *quantùm volueris.*
Aquâ fluviatili calente, pluriès de die renovatâ, abluè, donec ferè nullus odor saporve deprehendatur.
Exsiccatos deindè tere in mortario ferreo, postea supra porphyriten leviga, instillando aquam communem, usquè dum subacti sint in pulvem levissimam de quâ effingendi sunt trochisci in umbrâ siccandi.

Simili modo parari possunt:

Oyorum putamina;
Testæ Ostreorum;
Coralla;
Cornu Cervi ad albedinem exustum.

16. PULVERES DE ARGILLACEIS, SCILICET BOLIS ET ALIIS SIMILIBUS.

R̄. Terræ sigillatæ optimæ..... *partem 1.*
Humescat penitus et pressa manibus divi-
saque diluatur in aquæ communis..... *partibus 5.*

Residat per duo aut tria horæ minuta ut arenulæ præci-
pites fundum petant; tunc aqua crassioribus arenis libera et
adhuc turbida effundatur in setaceum incerniculum, quo
trajecto, reponatur in loco tranquillo. Sensim sine sensu
subsudet terra subtilior in fundo vasis, à liquore superfluo
separanda. Dein ex ipsâ effinguntur trochisci in umbrâ sic-
candi.

17. PULVIS DE SULFURETO ANTIMONII.

R̄. Sulfureti Antimonii puri et in mortario ferreo jam
in pulverem redacti..... *quantum opus est.*

Suprà porphyriten leviga: dein cum aquâ multâ per-
miscet et agita; aquam, cum turbida evaserit, transfunde ut
residat. Superstiti materiæ, quam levigabis usque, aquam
rursus affunde; idque toties iteretur, donec materiam ten-
nuatam exhauseris totam. Tunc aquam toties sepositam,
in quâ resedit pulvis, omnem effunde. Sulfuretum in fundo
vasis residuum exsicca, et serva.

Simili modo præparatur

Sulfuretum Hydrargyri, etc.

18. PULVIS DE OXIDO PLUMBI QUOD VULGÒ DICUNT
LITHARGYRUM.

Lithargyrum purum et in pulverem jam redactum cum aquâ plurimâ tere in mortario ferreo, atque inde pulvis subtilior eluatur, ut præscriptum fuit in præparatione sulfureti antimonii.

19. PULVIS DE SUBCARBONATE PLUMBI SEU CERUSSA:

Rj. Cerussæ albæ et electæ..... *quantum opus est.*

Affricetur suspensâ manu ad setaceum cribrum densius contextum, pulvisque trajectus chartâ excipiat purâ.

Simili modo parabatur vulgò:

Pulvis de Agarico albo (*Boletus Laricis*).

Verùm melius parabitur ut dictum est suprâ de Colocynthide.

20. FERRI IN PULVEREM RESOLUTIO.

Rj. Scobis Ferri splendentis, nitidæ et à sordibus perfectè mundatæ..... *quantum opus est.*

Tempestate siccâ, sicco in loco suprâ porphyriten (sine aquâ) levigetur, donec redacta sit in pulverem tenuissimum, nigerrimum, nullatenus splendentem, vase perfectè obturato asservandum, à quo humidum omne summâ curâ arcendum est.

21. STANNI IN PULVEREM RESOLUTIO.

Rj. Stanni purissimi..... *quantum opus est.*

Ignè fusum Stannum conjiciatur in pyxidem ferream,

modicè calentem, asperis intus parietibus, cretà undiquè dealbatis; et sic junctis hæmisphæriis, metallum liquidum exagitetur assiduè, atque ita continuato motu, dum frigescit, in tenuissimum pulverem dividetur, per incerniculum densioris textus trajiciendum. Idem quoque ope pyxidis lignæ sat faciliè obtineri potest.

Simili arte parari possunt:

Pulveres de metallis modico calore fusilibus; Plumbò, etc.

22. SALIUM IN PULVEREM RESOLUTIO.

Sales quorum elementa dissociare non valet marmor, in marmoreis terendi mortariis; cæteri in vitreis vel in porcellaneis teri debent.

Sales qui tritu difficiliores sunt, supra porphyriten sine aquâ levigandi, v. g. Murias Mercurii dulcis, Tartas Potassæ stibiatus, Sulfas Potassæ, etc.

25. CARBONUM IN PULVEREM RESOLUTIO.

R. Carbonis Tiliacei aut Salicini aut Populei, aut de alio quovis leviori ligno, penitus exusti, levissimi, sonantis et puri, ... quantum opus est.

Aquæ tantum affunde quantum sufficiet, ut tantummodò humescat carbo. Contunde dein in mortario ferreo, aut molis subige, fiatque massa lentè diffuens, quam sic intactam post aliquot diès telis impones, ut ab ipsâ sensim stillando exhauriatur humor; inde effingantur orbiculares placentæ, quas solaribus radiis expositas penitus sines exarescere.

Simili modo parabitur :

Carbo ex ossibus ustis.

N. B. Insolatione Carboni singularis additur efficacia, quam eidem in umbrâ siccato non æquè conciliaveris; sic scilicet et color alienus et odor omnis facilè et plenius absumuntur.

24. PULVIS DE SPONGIIS USTIS.

R̄. Ustarum in crucibulo cooperto spongiarum. . . . .
. . . . . *quantum opus est.*
Terantur in mortario marmoreo, absque aquâ, et per setaceum trajiciantur.